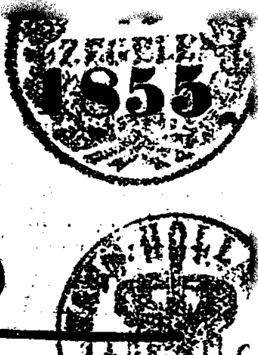
N°. 564.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

ZONDAG 18, MAANDAG 19 MAART.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegel regt daaronder begrepen.

Ongelukkig is het verschijnsel, dat al 't geen in Nederland voorvalt — soms zelfs de meest belangrijke gebeurtenissen — in het buitenland zoo verregaand verkeerd wordt voorgesteld, dat men later, in ons land, bijna moeite heeft de ware toedragt uit de gegeven voorstelling te erkennen. Indien buitenlandsche dagbladen hunne mededeelingen zouden putten enkel uit hetgeen Hollandsche couranten hun leeren: men zou kunnen onderstellen, dat eene gebrekkige kennis onzer taal tot het publiceren van die ongerijmdheden aanleiding gaf; maar wij zien uit *ons* land aan buitenlandsche dagbladen correspondentiën gerigt, die de oorzaak zijn dat omtrent Nederland fabelen worden verspreid, die inderdaad slechts dán verschoonbaar konden zijn, wanneer wij buiten alle gemeenschap met de overige Staten van Europa stonden.

Onder de dagbladen, die tot deze onbegrijpelijke handeling het meest bijdragen, behoort, in de eerste plaats, de *Indépendance Belge* geteld te worden: een feit des te opmerkelijker, naarmate dat dagblad omtrent alle andere landen zoo uitstekend goed, meer dan eenig ander dagblad, dagelijks onderrigt is.

De correspondentiën, die de *Indépendance* uit ons land, en bepaaldelijk uit 's Gravenhage ontvangt, zijn blijkbaar van tweeërlei aard. De eerste soort onderscheidt zich door een volslagen onbekendheid met hetgeen zelfs van algemeene bekendheid is: tot die soort behoort, bijvb., het telegraphisch berigt, dat de Koning naar Londen was vertrokken, *om de tentoonstelling van nijverheid te bezoeken*, terwijl ieder wist dat de watersnood den Koning ter plaatse des gevaars deed snellen.

Is die eerste soort *onschadelijk*, en heeft zij voor de *Indépendance Belge* alléén eene belagchelijke zijde, omdat zij zich op dergelijke wijs bij den neus laat leiden: de tweede is gevaarlijker, omdat zij opzettelijk de kennis van zaken, waarover blijkbaar beschikt wordt, *misbruikt* om feiten te verdraaijen en *onwaarheden* op te disschen. Wij spreken niet van de sluwe wijze, waarop getracht wordt de *Indépendance* een politiek voor Nederland te doen slikken, waarvan zij zelve voor Belgie een afkeer heeft en die zij voor Belgie met zoo veel kracht als waardigheid bestrijdt. De *Indépendance* behoort zelve te weten, hoe het met hare *beginselen* overeenkomt, om in Belgie het stelsel van familie-regering en reactie te bestrijden en het voor Nederland in bescherming te nemen. Waartegen wij, in dit artikel, wenschen op te komen is het denatureren van *feiten*, waaraan zich die tweede soort van correspondentien dagelijks schuldig maakt. De *Indépendance Belge* is een te waardig orgaan der publieke opinie, om haar — die met alle omstandigheden in ons land niet *kan* bekend zijn — niet te waarschuwen voor de hinderlagen, die haar gelegd worden ten gunste van de bovendrijvende, ofschoon waggelende rigting in Nederland, die — bestond ze in Belgie — de *Indépendance* zelve 't eerst van allen als een ongeluk voor het land zou beschouwen.

Van de, aldus met juistheid gekarakteriseerde tweede soort van correspondentien, levert de *Indépendance*, die ons heden gewordt (1) een nieuw en treffend bewijs, dat wij zullen signaleren, gelijk wij voornemens zijn om dit te herhalen, totdat óf *de Indépendance* overtuigd zal zijn in welke handen zij is gevallen, óf de correspondenten zullen geleerd hebben, *eerlijk* te zijn.

In genoemde correspondentie worden, o. a., besproken de belangrijke discussiën, die dezer dagen plaats vonden in de Tweede Kamer over het vraagstuk der slavernij in West-Indiën, met uitzondering van de discussie op 15 dezer, waarbij de Minister van Koloniën tot de erkentenis moest komen, dat hij zich aan veel grooter vergissing had schuldig gemaakt ten aanzien van een *feit* dan de heer VAN HOËVELL, die *niet* omtrent een feit, maar omtrent een *datum* in dwaling was geraakt.

Welke *onwaarheden* en *verkeerde voorstellingen* vinden wij nu in deze correspondentie?

1o. »dat *de Staats-Courant* constateert, dat de heer VAN HOËVELL zich beklaagd had, dat hij zelf door eenige zijner ambtgenooten was berispt geworden» over de strekking van afkeuring van het gedrag des Ministers, die de Spr. aan de conclusiën der commissie gaf. (2) De *canard* is zoo grof, dat wij er enkel om lagchen.

2o. dat de Kamer op 3 Maart zich bepaald heeft tot het aannemen van de conclusien van het rapport, *zonder tot een formeel votum te komen*. Wij vragen: of er een meer formeel votum denkbaar is dan de verklaring: »wat *gij* tot stand hebt gebragt in W. I., »*wettigt* het onregt, geeft tot gruwelen het regt; en »wij dringen er op aan, dat ten spoedigste *verbeterd* »worde wat *gij* hebt gedaan» ?!

3o. dat de slechte behandeling der slaven, in allen gevalle, *strijdig is met de reglementen, slechts gevallen van uitzondering zijn.* (3) De conclusien der commissie strekten om, door hare praemissen, aan te toonen, dat de *mishandeling* geschiedt *met de reglementen in de hand;* en de *Indépendance*, na de aanneming dier conclusie vermeld te hebben, laat zich dus eene *onwaarheid* en eene *dwaasheid* te gelijk op den mouw spelden.

4o. dat de meeste leden den heer PAHUD *verdedigd* (!) hebben tegen de beschuldigingen, die men tegen hem inbragt. (4) Eene *onwaarheid*. Geene stem verhief zich ten gunste van den heer PAHUD. Alleen om, gelijk men 't noemt, de pil te vergulden deed de heer ELOUT bij den aanhef zijner rede eenigen ministeriëlen wierook branden, om daarna met al de kracht der verontwaardiging de »*règlements barbares*», het werk van den heer PAHUD, aan te vallen. Deze, zich zelve neutraliserende lof, was zoo buitengewoon, dat de Minister zelfs genoopt was, zich »*gelukkig*» te betuigen, dat »*ten minste ééne stem*» ten zijnen voordeele was opgegaan, waarop de heer V. HOËVELL, teregt, opmerkte, dat hij, *met het oog op hetgeen er gevolgd was* (de scherpe afkeuring), op dien lof niets wenschte af te dingen.

Et c'est ainsi qu'on écrit l'histoire!

(1). No. 75, *Edition du soir.*

(2) Quoiqu'un député se soit efforcé d'attribuér à ces conclusions une portée personellement défavorable au Ministre des Colonies, il ne s'est pas rencontré un seul orateur qui partageât son avis *et le journal officiel constate, au contraire, que M. van Hoëvell s'est plaint d'avoir été blâmé par plusieurs de ses collègues.*

(3) Quant aux faits articulés de mauvais traitements des esclaves, ce sont, *dans tous les cas, des abus contraires aux réglements, des cas exceptionnels.*

(4) MM. Elout, Ten Cate et d'autres orateurs ont pris part à la discusion: tous ont blamé les règlements barbares auxquelles les esclaves sont soumis (NB. deze »*règlements barbares*» zijn door den heer PAHUD gemaakt), *mais la plupart ont défendu M. Pahud contre les accusations dont il est l'objet.*

Als verscholen onder de belangrijke beraadslagingen, die over de wet op het regt van vereeniging en vergadering zijn gevoerd, ligt eene voor een aanzienlijk getal ingezetenen zeer gewigtige opmerking van den heer VAN BOSSE, waarop wij de algemeene aandacht willen gevestigd hebben, door de overneming van hetgeen gezegd is ten aanzien van *levensverzekering-maatschappijen, weduwen- en weezen-fondsen*, enz.

De heer VAN BOSSE zeide in de zitting van 7 Maart jl., bij de beraadslaging van art. 13 van het wetsontwerp:

»Het is bekend dat er groote misbruiken bestaan, gemaakt door zedelijke ligchamen van een anderen aard, dan die, waarvan sprake is in deze wet. Ik heb bepaaldelijk op het oog burgerlijke vennootschappen, weduwen- en weezen-fondsen, levensverzekeringen en dergelijke; en in de tweede plaats heb ik het oog op die vennootschappen, welke buiten 's lands gevestigd zijn en hier te lande een bedrijf uitoefenen.»

»Aangaande de burgerlijke vennootschappen, maatschappijen van levensverzekeringen, weduwen- en weezen-fondsen, en dergelijke, bestaat een Koninklijk besluit van 16 Mei 1830, door verscheidene andere Koninklijke besluiten aangevuld en gewijzigd, dat aan de oprigters de verpligting oplegt, hunne statuten, vóór zij in werking treden, aan de goedkeuring der Regering te onderwerpen. Ik heb de wettigheid van die besluiten dikwijls hooren betwijfelen; het komt mij voor, dat er ook wel wat op af te dingen valt, en dit schijnt mij dus wel eene leemte te zijn.»

»Ik noem het ook eene leemte, dat de Regering, ten opzigte van dergelijke inrigtingen, *ook dan, wanneer zij de gevestigde overtuiging heeft, dat die op een verkeerden grondslag berusten, lijdelijk moet aanzien, dat zij voortgaan het publiek te bedriegen en te misleiden.*»

»De Regering is tegen dergelijke misbruiken *niet* gewapend.»

»Wat de vreemde vennootschappen betreft, zoo zal men in de archiven van het Departement van Justitie een tal van adressen kunnen vinden, waarin geklaagd wordt, dat vreemde vennootschappen hare statuten niet ter goedkeuring aan de Regering behoeven aan te bieden, dat zij haar bedrijf uitoefenen met eene vrijheid, die buiten 's lands aan Nederlandsche maatschappijen niet wordt toegestaan; *dat zij dus boven de inlandsche zijn bevoorregt.*»

»Bovendien bestaan er hier te lande nog meer privilegiën, die de vreemde maatschappijen boven de inlandsche hebben. Ik zal slechts op één voorbeeld wijzen, behalve dat voor haar de verpligting niet bestaat, om hare statuten te doen goedkeuren en hare berekeningen in te zenden en aan de Regering te onderwerpen, zoo als de hier gevestigde levensverzekeringen, weduwen- en weezen-fondsen enz., dit moeten doen, behalve dat, zeg ik, betalen zij ook niet evenveel in de belasting. Zoo als de patentwet thans is, wordt door dergelijke vreemde maatschappijen geen ander patent betaald, dan 't geen van hare commissionairs wordt geheven.»

»De patentwet legt aan naamlooze maatschappijen hier te lande de verpligting op, om een patentregt te betalen van 2 per cent, over het bedrag harer uitkeeringen; maar hieraan zijn de vreemde maatschappijen niet onderworpen. Zietdaar eene ongelijkheid in het betalen van belasting, waarover belanghebbenden zich bij herhaling tot het Departement van Justitie hebben gewend, en waarvan bij herhaling, doch tot nu toe, zonder gevolg, redres is verzocht.»

»Ik vraag dus aan den Minister, of men nu, na deze wet en na de bepalingen, die de artikelen 5 tot 14, omtrent zedelijke ligchamen inhouden, *nog nadere aanvulling van die leemten, in het Burgerlijk Wetboek en in het Wetboek van Koophandel bestaande, en die ik thans op het oog heb, mag voorzien,* dan wel of de Minister van meening is, dat thans de stof uitgeput, en *het niet meer noodzakelijk is eene nadere wet daaromtrent in te dienen.*»

En wat was hierop het antwoord van den Minister van Justitie?

»De vragen, welke de geachte spreker daar voorstelt, zijn niet zeer gemakkelijk te beantwoorden. Hij heeft gesproken over het *jus constitutum* en *constituendum.*»

»Wat hebben wij hier? Wij hebben hier in onze wetten burgerlijke societeiten en societeiten van koophandel van verschillende soort. Wij hebben daarin ook bepalingen omtrent de assurantien en dergelijke meer.»

De levensverzekeringen en de weduwen-fondsen vallen onder een van die rubrieken, naar mate van den inhoud der primitive verbindtenissen, waarop zij rusten, en die moeten dan in sommige gevallen getoetst worden aan de commerciële wet. Hebben er te dien aanzien grove misbruiken plaats, dan rijst weder de vraag: of die misbruiken ook vallen onder eenige strafwet, of zij ook kunnen vervolgd worden, hetzij als *escroquerie*, hetzij als *abus de confiance*. Om echter op die vraag een antwoord te kunnen geven, zou men behooren te specificeren, en ik kan hier dus met geene mogelijkheid een voldoend antwoord geven. Ik moet alleen dit zeggen, dat, wanneer er een groot misbruik wordt aangegeven, waarin de wet niet had voorzien, natuurlijk de onderhavige wet niet belet om eene wettelijke voorziening te maken, welke dan zou zijn geworden eene behoefte voor den Staat. Dit is het eenige antwoord dat ik hier kan geven.»

Vreemd is het niet, dat de Minister van Justitie zich door zulk een zijsprong heeft onttrokken aan eene voldoende beantwoording der gewigtige vraag, waaraan het algemeen belang verbonden is; want wij zijn dat gewoon. Maar onbegrijpelijk is het, als men het regt van vereeniging in het belang der openbare orde regelt, dat geen het minste acht geslagen wordt op de eischen van het algemeen belang, zoo als dat bij een Koninklijk besluit van 16 Julij 1830 is erkend, op grond van de misbruiken, die zijn voortgevloeid, omdat de oprigting van levensverzekering-compagniën *buiten* het toezigt der Regering plaats had. En, indien de voorschriften en strafbepalingen van dat besluit, zoo als blijkt in meer dan een recent geval, ongenoegzaam of onvermogend zijn, om dat misbruik te keeren, moest

toch *nu*, als men het Burgerlijk Wetboek wilde corrigeren, ook gelet zijn op het belang, dat voor velen gevonden wordt in de wettelijke regeling van *zulke* zedelijke ligchamen.

Meer dan omtrent eenige andere soort van zedelijke ligchamen, schijnt toch, hier te lande, ten aanzien van levensverzekeringen en weduwen-fondsen, *periculum in morâ* te zijn. Men denke slechts aan de officiële, maar onmagtige waarschuwingen tegen het weduwenfonds van TER WINKEL en RIETVELD.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De conferentien te Weenen zijn dan eindelijk geopend. Het was eergister, dat de eerste zitting ter ministerie van buitenlandsche zaken plaats had. Al de plenipotentiarissen, door de mogendheden aangewezen, waren daarbij tegenwoordig, dit is Groot-Brittannie, Oostenrijk en Rusland, waren daarbij ieder door twee plenipotentiarissen vertegenwoordigd. Lord John Russell en lord Westmoreland, de heer von Buol en Prokesch-Osten, prins Gortschakoff en de heer Titoff; Frankrijk had slechts één; eindelijk Turkije, zegt de depêche, had ook twee vertegenwoordigers: Arif-Effendie en Riza-Bey; maar de laatste woonde de vergadering niet bij in hoedanigheid van plenipotentiaris van de Porte; Arif-Effendi alleen heeft tot dusver de noodige volmagten ontvangen, ofschoon de Porte hem, naar men zegt, een tweeden persoon zal toevoegen. Maar Arif-Effendi verstaat de Fransche taal niet, en in afwachting, dat de tweede plenipotentiaris van de Porte — die men voorzeker uit de Ottomanische diplomaten zal kiezen, die deze taal verstaan — te Weenen zal zijn aangekomen, is het te onderstellen, dat Riza-Bey, Ottomanische raad van legatie in die hoofdstad, maar die reeds benoemd is om dezelfde betrekking te Parijs te bekleeden, voorloopig de conferentien zal bijwonen in hoedanigheid van tolk van Arif-Pacha.

Wat is er voorgevallen in deze eerste bijeenkomst der vertegenwoordigers van de vier mogendheden? Men zal ligt begrijpen, dat wij dit nog niet kunnen weten, aangenomen zelfs dat daarvan iets moet uitlekken. Toen de depêche, welke ons mededeeling deed van de opening der conferentien uit Weenen gezonden werd, waren de plenipotentiarissen nog vergaderd. Overigens zal het zeer moeijelijk zijn te weten wat in deze conferentien voorvalt en de uitvinders en verspreiders van nieuwtjes kunnen nu hun hartelust regt bot vieren. De hemel weet welke geruchten het publiek zal vernemen! Wij kunnen onze lezers bij voorraad niet genoeg waarschuwen, om voor dergelijke gewaagde nieuwstijdingen op hun hoede te zijn.

Het eerste feit, dat ten aanzien der opening der conferentien kan geconstateerd worden is, dat daarbij geen een Pruissisch afgevaardigde tegenwoordig was. Zou aan de plenipotentiarissen kennis gegeven zijn van een protest van Pruissen? Zouden de vertegenwoordigers van Rusland aanmerkingen te dezer zake gemaakt hebben, zoo als een gerucht wilde? Wij weten het niet.

Men ziet het: de stand van zaken is thans zoodanig, dat wij ware *know-nothings* zijn; want op de meest gewigtige vraagstukken van den dag, moet het antwoord zijn: weet niet en nogmaals weet niet. Zal Pruissen aan de deur kloppen, zoodanig dat men haar binnenlaat? Weet niet. Zal de zending van generaal Wedell te Parijs eenigen goeden uitslag hebben? Weet niet. Wij moeten echter, wat Pruissen betreft, bekennen, dat de berigten, uit Berlijn ontvangen, van dien aard zijn, om wel te doen denken aan eene overeenkomst tusschen Pruissen en de Westersche mogendheden.

Ofschoon de vredesonderhandelingen gister te Weenen geopend zijn, was er nimmer zoo zeer sprake van toebereidselen tot den oorlog. Het gerucht, dat de Keizer thans minder dan ooit zou hebben afgezien van zijn plan, om naar de Krim te vertrekken, en dat zijn vertrek tusschen nu en het eind dezer maand zou plaats hebben, verdient, onzes inziens, wel eenig geloof. Het is wel waarschijnlijk, dat de Keizer binnen dien termijn vertrekken zal, zoo de Weener conferentien intusschen geene verandering in den stand van zaken brengen.

Uit Frankfort worden belangrijke bijzonderheden medegedeeld omtrent de receptie van het corps diplomatique door den nieuwen Czaar. Ziethier wat een correspondent van de *Indépendance Belge* meldt: Het was den 7 Maart, dat de leden van het corps diplomatique zich op het Keizerlijk paleis vereenigden. De Keizer vatte het woord op, en met luider stem betuigde hij hoezeer hij getroffen was door de blijken van sympathie, die hij van alle zijden had ondervonden, bij den slag, welke Rusland getroffen heeft. Hij zeide vervolgens, dat hij bij zijne troonsbestijging, met dezelfde gevoelens bezield was als Keizer Nicolaas, zijn vader, en Keizer Alexander, zijn oom, en voegde er bij, dat de inzigten van Keizer Nicolaas veeltijds verkeerd begrepen zijn, en dat men zich, vooral in de laatste tijden, dikwerf omtrent zijne staatkunde vergist had: dat die staatkunde eene staatkunde van behoud was.

« Indien de heilige alliantie niet meer bestaat, zeide hij, hoop ik evenwel, dat de beginselen, waarop zij berustte, nog zullen bovendrijven, en tot band verstrekken tusschen de onderscheidene Staten. Wat mij betreft, ik ben geneigd om Europa den vrede te verzekeren, indien men aan Rusland eervolle voorwaarden aanbiedt, maar indien men voorwaarden voorstelt, die niet als zoodanig beschouwd kunnen worden, dan zou ik liever bezwijken dan ze aan te nemen. »

Men moet Keizer Alexander regt doen wedervaren, dat hij in de officiële stukken van hem uitgaande en in zijne toespraken blijk geeft van veel tact om te vermijden, dat de Russen zich in hun nationaal gevoel gekwetst gevoelen, en tevens om de mogendheden met welke Rusland in oorlo is, geene noodelooze ergernis te geven.

In eene telegrafische depêche uit Berlijn 15 Maart ('s avonds) wordt gemeld, dat in de op dien dag gehouden ministerraad is besloten, den weder-invoer van vreemde oorlogswapenen, die bij het verlaten der grenzen blijken te zijn wapenen voor Rusland bestemd, te verbieden.

De Tweede Kamer van Pruissen heeft in hare zitting van den 14 voortgezet het onderzoek van het wets-ontwerp omtrent de echtscheiding; maar zonder dat het in die zitting werd ten einde gebragt. Niettemin is het eerste artikel met 93 tegen 13 stemmen aangenomen en het is, gelijk wij gister zeiden, allerwaarschijnlijkst, dat het geheele wets-ontwerp zal worden aangenomen. De leden, die tot de Katholieke fractie behooren, hebben zich van de stemming onthouden.

Denzelfden dag heeft de kamer de discussien voortgezet over de wet betrekkelijk het jagtprevilegie.

Uit Madrid wordt gemeld, dat het voorstel om den Senaat gedeeltelijk door Koninklijke benoemingen zamen te stellen, is verworpen.

Men sprak van eene nieuwe ministeriële crisis.

Uit Belgie wordt gemeld, dat de heer Dedecker bij Koning Leopold op het kasteel Laeken is ontvangen.

Indien wij wel onderrigt zijn, dan heeft dit onderhoud tot geene beslissende uitkomst geleid. De heer Dedecker heeft, alvorens bepaald antwoord te geven, eenigen tijd uitstel verzocht, ten einde de zaak te kunnen overwegen en deswege met zijne vrienden te raadplegen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Dezer dagen is ingekomen het wetsontwerp tot regeling van de wijze van beheer der Koloniale geldmiddelen.

Dit ontwerp, strekkende ter voldoening van een grondwettig voorschrift, en derhalve tot de organieke wetten behoorende, telt 45 artikelen. De Memorie van Toelichting is van den navolgende inhoud:

Art, 60 § 2 der Grondwet bepaalt, dat de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen door de wet zal worden geregeld.

Ofschoon deze bepaling geenszins is voorbijgezien, heeft nogtans meer dan eene reden aan hare uitvoering in den weg gestaan.

Zonder te gewagen van de moeijelijkheden, verbonden aan de zamenstelling en omwerking der in art. 59 der Grondwet bedoelde reglementen op het beleid der regering en der wet op het muntstelsel in Nederlandsch Indie, is het genoeg in de eerste plaats als reden van vertraging te vermelden de onzekerheid, waarin de Regering aanvankelijk verkeerde, of niet in de reglementen op het beleid der regering de beginselen behoorden te worden vastgesteld waarnaar het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen zich zoude regelen. Daarbij kwam, dat de Regering, voor zooveel de aard der zaak zulks toeliet, de bedoelde regeling in overeenstemming wenschte te brengen met de regeling van 's Rijks algemeene comptabiliteit, waarvan de wetsontwerpen op den 25 September 1851 en later op den 11 October 1852 der Tweede Kamer zijn aangeboden.

Het bij die ontwerpen voorgedragene stelsel heeft echter, blijkens de verslagen der Commissie van Rapporteurs van 25 Mei 1852, 9 December 1852 en 15 Februarij 1853, bij de meerderheid der leden van de Tweede Kamer geenen bijval gevonden. Ook de eerst in 1854 uit Indie ontvangene adviezen verzetten zich tegen het denkbeeld, om dat stelsel voor de overzeesche bezittingen van toepassing te doen verklaren, en is toen tot eene geheel nieuwe regeling, met ter-zijde-stelling der reeds vroeger op dit onderwerp vervaardigde ontwerpen, besloten.

De Regering is daarbij uitgegaan van de meening, dat de verschillende omstandigheden, waaronder het moederland en zijne overzeesche bezittingen geplaatst zijn, ook voor beide eene bijzondere regeling der algemeene comptabiliteit mogelijk maken en voor beide eene verschillenden grondslag van beheer en verantwoording der geldmiddelen gewenscht is.

Niet langer gebonden door de onzekerheid der beginselen, die ten aanzien van het bestuur der kolonien zouden worden gevolgd, heeft de Regering na de vaststelling bij de wet van het Reglement op het beleid der regering in Nederlandsch Indie zich beijverd, niet alleen op grond van den herhaalden aandrang der Volksvertegenwoordiging, maar ook uit besef van de belangrijkheid der zaak, de uitvoering van het tweede lid van art. 60 der Grondwet te verhaasten.

De aanbieding van dit ontwerp is de vrucht van dat pogen.

Ofschoon evengemeld artikel geen stelsel voorschrijft waarvan de daarbij bevolen wettelijke regeling moet uitgaan, geeft echter het daarover verhandelde bij de grondwets-herziening van 1848, in verband met de in artt. 59 en 118 van de Grondwet nedergelegde beginselen, genoegzaam licht; weshalve het leggen van eigenaardige grondslagen voor die regeling minder moeijelijk valt.

De geschiedenis der grondwetherziening is op dit punt duidelijk. Zij getuigt, dat de grondwetgever verre verwijderd is gebleven van de gedachte, dat het, in den exceptionelen toestand van 's Rijks overzeesche bezittingen, doeltreffend en uitvoerbaar tevens zoude zijn, de koloniale geldmiddelen, voor zooveel hunne wijze van beheer en verantwoording betreft, op ééne lijn te plaatsen met de staatsinkomsten en uitgaven van het Rijk in Europa.

Van daar dat de Grondwet hare artt. 119—122 en 171—176, betreffende de *Begrooting* en de *Finantiën* van het Rijk in Europa, niet op de koloniale geldmiddelen heeft toepasselijk derklaard, noch ook bij haar 59ste artikel iets voorschrijft, wat aanleiding zou kunnen geven tot de veronderstelling, dat zoodanige toepassing met de slotbepaling van art. 60 zou kunnen zijn beoogd geworden.

Men mag op grond daarvan veilig aannemen, dat de geest zoo min als de letter der Grondwet heeft gewild, dat de koloniale inkomsten en uitgaven, even als de staats-inkomsten en uitgaven van het Rijk in Europa, bij begrootings-wetten geregeld, of dat beide gelijkelijk aan dezelfde wettelijke regels onderworpen zouden worden.

Zoodanige gelijkstelling zou toch uit den aard der zaak in de uitvoering falen, vermits de verscheidenheid van den toestand van het Rijk in Europa en van dien zijner overzeesche bezittingen, eenzelfde wetsgebied in de onderdeelen van het finantiewezen, nog meer dan in de overige takken van het koloniaal bestuur, onmogelijk maakt.

Dit neemt intusschen niet weg, dat de Staat er het hoogste belang bij heeft, dat het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen deugdelijke waarborgen opleveren.

Dat belang heeft de Regering getracht bij het wetsontwerp te bevorderen, door daarin regelmatige grondslagen te leggen welke, naar zij vertrouwt, met de op 's Rijks overzeesche bezittingen toepasselijke beginselen der Grondwet overeenstemmen. Deze grondslagen hebben de strekking om te verzekeren.

a. eenheid in het finantiewezen der verschillende overzeesche bezittingen des Rijks al *een groot geheel*;

b. openbaarheid der daartoe betrekkelijke handelingen van het opperbestuur;

c. nauwlettend toezigt op het beheer der koloniale geldmiddelen, goederen en eigendommen des Rijks;

d. nauwkeurige contrôle op de deswege verschuldigde rekeningen en verantwoordingen; en

e. volledige blootlegging aan de Staten-Generaal van de uitkomsten der finantiële huishouding van de bedoelde bezittingen, gestaafd door de deugdelijke gewaarmerkte bescheiden.

De op die grondslagen gebouwde bepalingen zijn bij het wetsontwerp in *drie* hoofdstukken gesplitst en handelen:

I. van het beheer der koloniale geldmiddelen;

II. van hunne verantwoording;

III. van de koloniale schatkist en de koloniale overmakingen.

EERSTE HOOFDSTUK.

Van het beheer der koloniale geldmiddelen.

Art. 1. Daar de grondwet 's Rijks overzeesche bezittingen, als een van den moederstaat afgescheiden gebied, onder het opperbestuur der Konings gelaten en aan bijzondere regelen van wetgeving onderworpen heeft, schijnt het ook hare bedoeling en allezins natuurlijk dat de koloniale geldmiddelen naar bijzondere voorschriften en afgescheiden van de inkomsten en uitgaven van het Rijk in Europa worden beheerd en verantwoord.

Even als in het moederland, behooren het beheer en de verantwoording dier geldmiddelen hunnen grondslag te vinden in eene jaarlijks vast te stellen algemeene begrooting van inkomsten en uitgaven, waarbij al de baten en lasten der overzeesche bezittingen en kolonien, onverschillig of zij buiten dan wel in het Rijk in Europa worden ontvangen of gekweten, zoo naauwkeurig mogelijk moeten worden opgenomen. Hoewel elke overzeesche bezitting hare eigenaardige behoefte heeft en zij onderling weinig met elkander gemeen hebben, schijnen toch hare gemeenschappelijke betrekking tot den moederstaat en de wijze, waarop zij van uit het Rijk in Europa bestuurd worden, mede te brengen, dat die begrooting slechts één geheel uitmake. Alleen hierdoor word éénheid van regeling in het koloniaal finantiewezen mogelijk en ziet de Regering zich in staat om duidelijk en juist het cijfer te bepalen der directe voordeelen, die het aanhouden der kolonien ten behoeve van 's Rijks schatkist jaarlijks heeft afgeworpen. Eene afzonderlijke begrooting voor iedere bezitting op zich zelve zoude slechts tot verbrokkelde voorstelling moeten leiden, en, wel verre van op het verschil tusschen uitgaven en inkomsten iets te kunnen afdoen, het beheer en de verantwoording dier geldmiddelen alleen aan te grootere omslag en duisterheid blootstellen.

Art. 2. De algemeene begrooting zal de bestanddeelen der inkomsten en uitgaven van ieder overzeesch gewest afzonderlijk in het licht stellen en zoodanig ingerigt worden, dat zij de baten en lasten van elk koloniaal gouvernement duidelijk doen kennen. Te dien einde wordt zij zoo in *ontvang* als *uitgaaf* in *vijf hoofdstukken*, en worden deze in het noodige getal *afdeelingen* en *artikelen* gesplitst.

De vorm, waarin zulks kan geschieden wordt aanschouwelijk uit het model A.

In het *vijfde hoofdstuk* kan echter niet worden opgenomen de *bruto* opbrengst der hier te lande te gelde gemaakte koloniale voortbrengselen, noch de op de realisatie dier producten vallende *onkosten*. De oorzaak daarvan ligt in de onuitvoerbaarheid der toepassing van de gewone regelen van comptabiliteit op handels-operatien. Daaruit mag intusschen niet worden afgeleid, dat het bruto provenu en de verschillende onkosten buiten contrôle en verantwoording zullen blijven; want hiertegen is voorzien bij het derde hoofdstuk, artt. 40—44 van dit wetsontwerp.

De waarschijnlijke uitkomst van het beheer der koloniale geldmiddelen wordt door de algemeene begrooting der koloniale inkomsten en uitgaven in het licht gesteld en daarna op de Staatsbegrooting van het Rijk in Europa overgenomen

men. De hoegrootheid daarvan zal blijken uit de, op den voet van art. 7 van dit wetsontwerp, in het *Staatsblad* te plaatsen stukken, terwijl de werkelijke uitkomsten van het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen over elk dienstjaar op eene volledige wijze zullen worden medegedeeld aan de Staten-Generaal, gelijk bij artt. 35 en 44 van dit wetsontwerp is voorgescheven.

Als het vermoedelijk slot van de algemeene begrooting der kolonien, bij de wet, onder de middelen ter goedmaking van de staats-uitgaven is aangenomen, wordt het even als de overige staats-inkomsten vóór den afloop van het betrokken dienstjaar aangezuiverd en vervolgens in de bij art. 122 der Grondwet bedoelde rekening verantwoord. Daardoor vervalt mitsdien de noodzakelijkheid tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot bij *eene afzonderlijke wet*, gelijk tot hiertoe naar aanleiding der laatste alinea van art. 59 der Grondwet van 1840 heeft plaats gehad; maar volgens de tegenwoordige Grondwet niet meer vereischt wordt.

Art. 3. De begrooting van elk koloniaal gouvernement wordt overeenkomstig de bij algemeene verordening vast te stellen regels opgemaakt. De vorm en inrigting, mitsgaders de tijd, binnen welken zij aan het Depart. van Kolonien moet worden ingezonden, zullen de onderwerpen uitmaken der bij dit artikel bedoelde, door den Koning te geven voorschriften.

Het bepaalde bij §§ *a* en *b* van dit artikel strekt om te verzekeren, dat *alle* inkomsten en uitgaven van elk koloniaal gouvernement in de begrooting worden uitgedrukt, en de staat der zaken volledig aangetoond worden.

Daartoe is het vooral noodig dat het *onzuiver bedrag* der midden in *ontvangst* en de daarop vallende *kosten* van beheer en invordering in *uitgaaf* worden geraamd; als ook dat de berekende waarde der uit het moederland te doene materiele verstrekkingen en de verdere uitgaven, welke aldaar voor rekening der koloniale gouvernementen geschieden, deel uitmaken der begrootingen van die gouvernementen, zoodanig dat elk der *vier eerste hoofdstukken* van de algemeene begrooting zijne eigene lasten aantoont, met opgave, in daarvoor bestemde kolommen, waar en tot welk bedrag de beschikking over het geraamd beloop van ieder artikel zal geschieden. Dit een en ander zal, bij de goedkeuring der algemeene begrooting, op den voet van art. 8 van dit wets-ontwerp de vereischte regeling ontvangen.

De sloten der begrootingen van de koloniale gouvernementen worden niet als zoodanig in de *hoofdstukken* der algemeene begrooting overgenomen, maar zullen zich in haar *slot* oplossen. De vereffening van het nadeelig verschil tusschen de ontvangsten en uitgaven van elk koloniaal gouvernement vereischt dan ook slechts eene verplaatsing van geld. Deze is, in het wezen der zaak, niets anders dan eene *kas-operatie*, welke geenerlei invloed op de koloniale inkomsten of uitgaven uitoefent en derhalve aan het rekenpligtig beheer der algemeene begrooting vreemd moet blijven. Zulke kas-operatien behooren tot de verrigtingen van de koloniale schatkist, worden geboekt en verantwoord naar de in het *derde hoofdstuk*, artt. 36—39, van dit wetsontwerp voorkomende bepalingen.

Art. 4. De bij dit artikel bedoelde raming betreft de bron, waaruit, niet slechts de koloniale schatkist, maar ook 's Rijks schatkist gevoed wordt. Het is daarom in dubbele mate van belang, dat die raming met beleid en omzigtigheid worde opgemaakt, ten einde teleurstelling, uit misrekening ontsproten, voor te komen.

De door den Koning te geven voorschriften zullen den vorm en de inrigting dier raming bepalen. Hare grondslagen dienen zooveel mogelijk te worden gezocht in *bekende* of met *de meeste waarschijnlijkheid te voorziene omstandigheden*. Daaronder kunnen gerangschikt worden de voorraad van producten, openstaande portierwegen, berekenbare middenprijzen, terwijl overigens in aanmerking komt het middelbare bedrag der *netto* opbrengst over minstens een vijftal jaren, ten einde deze raming, ondanks de daarop toepasselijke wisselvalligheid, in hare uitkomst zoo min mogelijk fale.

Behalve de *netto* opbrengst der producten, zullen in het vijfde hoofdstuk der algemeene begrooting ook nog opgenomen worden alle andere uit de koloniale overmakingen hier te lande te voorziene ontvangsten, welke baten voor het betrokken dienstjaar opleveren. In het genoemd hoofdstuk zal echter niets voorkomen wegens de zoogenaamde *ontvangsten en betalingen voor rekening van anderen*, vermits zoodanige inmenging van vreemde bestanddeelen met de thans voorgestelde regeling onvereenigbaar zoude wezen. Indien er dergelijke *aan derden toebehoorende fondsen* in de koloniale schatkist nedergelegd of door hare tusschenkomst ontvangen en weder uitbetaald worden, zullen zij enkel als *kas-operatien*, op den voet van artt. 36 en 39 van dit wets-ontwerp, geboekt en verantwoord worden, zonder deel uit te maken van de algemeene begrooting en rekening der koloniale inkomsten en uitgaven, waaraan die fondsen als zoodanig vreemd moeten blijven.

Artt. 5 en 6. De algemeene dienstjaarlijksche begrooting der koloniale inkomsten en uitgaven wordt, door de zorg van den Minister van Kolonien, zamengesteld uit de, bij de twee vorige artikelen omschrevene begrootingen en ramingen, nadat die stukken bij zijn Departement zijn onderzocht en in orde gebragt.

Het ontwerp der algemeene begrooting vindt zijne toelichting in de daarnevens overgelegde bijzondere begrootingen en ramingen, mitsgaders in eene memorie, waarbij de bestanddeelen van ontvang en uitgaaf, voor zooveel noodig, nog worden opgehelderd en de beschouwingen, waartoe het geheel der koloniale geldmiddelen aanleiding mogt geven, ontvouwd zullen worden.

De Regering wenscht, behalve in de verantwoordelijkheid van den Minister van Kolonien, eene waarborg voor de deugdelijkheid van het voorafgaand onderzoek dezer algemeene begrooting, in verband met artt. 71 en 72 der Grondwet, te vinden bij den raad van State. De aanstaande wettelijke regeling der zamenstelling en bevoegdheid van dat grondwettig Staats-collegie zal kunnen strekken ter verzekering, dat de medewerking van den Raad van State het daarbij beoogde doel bereiken.

Het doel der Regering is om ook van dien kant het gewigtig werk der koloniale begrooting zooveel mogelijk te verbeteren alvorens het aan de goedkeuring des Konings wordt onderworpen, en uit het Koninklijk besluit die verbindende kracht ontleent, welke de grondwettige opperbestuurder der kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen daaraan behoort te geven.

Art. 7. Heeft de koloniale begrooting de vereischte goedkeuring des Konings verkregen, dan wordt zij met het Koninklijk besluit in het *Staatsblad* opgenomen en alzoo openbaar gemaakt ten einde aan de natie eene geregelde kennisname te verzekeren van de koloniale inkomsten en uitgaven, en den grondslag waarop het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen over elk dienstjaar zullen rusten.

Art. 8. De bij dit artikel bedoelde aanwijzing is noodzakelijk ten einde er geene onzekerheid besta *waar* het rekenpligtig beheer en de daarop noodige contrôle zullen worden uitgeoefend.

Art. 9. Hoezeer de slotbepaling van art. 60 der Grondwet geene melding maakt van het beheer der koloniale goederen en eigendommen des Rijks, is het echter noodig, dat deze met de koloniale geldmiddelen in onafscheidelijk verband staande aangelegenheden, bij de wettelijke regeling der wijze van beheer en verantwoording dier geldmiddelen niet worden uit het oog verlooren. Uit dien hoofde zijn in dit en andere artikelen van dit wetsontwerp ook voor het *materieel beheer* regels voorgeschreven.

Art. 10. De dienst van de geldelijke en materiele administratie der kolonien laat zich niet bij de wet, in al hare onderdeelen en bijzonderheden regelen. Deze taak behoort noodwendig aan het opperbestuur en de landvoogden der koloniale gouvernementen te verblijven; maar de te dier zake van hen uitgaande verordeningen, reglementen en instructien behooren op de wet te zijn gegrond. Daartoe bevat dit wets-ontwerp, naar men vertrouwt, al de noodige elementen; waarbij algemeene beginselen van comptabiliteit worden voorgeschreven, welker toepassing een deugdelijk beheer zal verzekeren.

De bepalingen, in dit en de volgende artikelen vervat, zijn dan ook zoovele grondslagen, waarop de voorschriften zullen worden gebouwd, welke aan die algemeene beginselen hunne werking moeten verschaffen, met wijziging, voor zooveel noodig, van de thans in de koloniale gouvernementen bestaande verordeningen, reglementen en instructien, ten einde deze in overeenstemming met de wet gebragt en vervolgens stiptelijk gehandhaafd worden naar de regels van toezigt, welke dit wets-ontwerp in zijn tweede hoofdstuk voorschrijft.

Art. 11. De ruimte van bevoegdheid, welke hier aan het bestuur in de koloniale gouvernementen, met betrekking tot de op de algemeene begrooting toegestane uitgaven, wordt gelaten, bepaalt zich tot het doen van af- en overschrijving in dezelfde afdeeling, of tot het aanvullen van zoodanige afdeeling uit den voor onvoorziene uitgaven toegestanen post. Zoodanige bevoegdheid is noodig, omdat niet telkens magtiging tot aanvulling van elk artikel, welks bedrag in den loop van het dienstjaar ontoereikend wordt bevonden, aan het opperbestuur hier te lande kan worden gevraagd.

De beperkingen, welke de overige bepalingen van dit artikel bevatten, schijnen geene toelichting te vereischen.

Art. 12. De magt, welke bij de regerings-reglementen aan de landvoogden in de hier bedoelde buitengewone gevallen is verleend, behoort zich noodwendig ook uit te strekken tot beschikkingen van finantiëlen aard, vermits die magt zich anders in den regel geheel zoude verlamd vinden. Het is intusschen van belang dat de hier bedoelde beschikkingen onverwijld aan de Koninklijke goedkeuring worden onderworpen, ten einde de daaruit voortvloeijende verandering der vastgestelde koloniale begrooting de vereischte bekrachtiging erlange. Daarvan zal, even als bij art. 7 is bepaald, openbaarmaking in het Staatsblad geschieden, opdat de stand dier begrooting volledig bekend blijve; waaraan te meer waarde mag worden gehecht, naar gelang de in dit artikel bedoelde beschikking op de uitkomst der koloniale geldmiddelen merkbaarder invloed uitoefent en alzoo op 's Rijks finantien terugwerkt.

Art. 13. Zonder vaste regels ter bepaling van het dienstjaar kan het geldelijk beheer geene zuivere uitkomsten opleveren. De wet dient zulke regels te stellen, opdat de verpligte uiteenhouding der dienstjaren te beter verzekerd worde.

De hier voorgeschreven regels bevatten de noodige kenmerken ter onderscheiding van de dienstjaren, waartoe de inkomsten en uitgaven in de opgenoemde gevallen moeten geacht worden te behooren. Zij schijnen voldoende ter behoorlijke toewijzing aan elk dienstjaar van zijne eigene baten en lasten.

Art. 14. Het afsluiten der begrooting wordt op 31 October bepaald, ten einde gelegenheid te geven tot het regelmatig aanzuiveren en vereffenen van alle tot het op 31 December daar te voren geëindigde dienstjaar behoorende inkomsten en uitgaven.

De reglementen en instructien zullen de noodige voorschriften geven ter verzekering, dat de invorderingen en betalingen tijdig plaats hebben en verevend worden; zoodat eene tijdruimte van tien maanden na den afloop van het dienstjaar genoegzaam zal zijn om alles zoodanig aan te zuiveren, dat er geene noemenswaardige *restanten* bij de afsluiting der begrooting meer zullen overblijven.

Het wordt derhalve onnoodig, de een maal afgesloten begrooting voor die weinige restanten, welke dan nog regularisatie behoeven, op nieuw te openen. Buitendien is zoodanige maatregel ongeraden; omdat de vaststelling der eind-uitkomst van het dienstjaar daardoor noodeloos zouden worden verschoven tot na den afloop van den vijfjarigen termijn, hierna bij art. 16 vermeld.

Ter voorkoming van de verwikkelingen, welke uit *suppletoire rekeningen* voortvloeijen, is hier de in Frankrijk bestaande en allezins doeltreffende regel tot rigtsnoer genomen, volgens welke de op 31 October erkende *restanten* der vorige dienst overgaan op de dienst van het jaar, waarin de invordering of betaling later plaats heeft.

Op die wijze ziet de wezenlijke afloop van iedere begrooting zich binnen den kortst mogelijken tijd tot stand gebragt, zonder dat daarom de gelegenheid wegvalt tot het leeren kennen der *zuivere slotsom van elk dienstjaar* uit de daartoe betrekkelijke algemeene rekening.

Art. 15. De vorderingen ten laste van de begrooting behooren tijdig ingediend te worden om het doel, bij het vorige artikel beoogd, naar eisch te bereiken. De daartoe noodige bepalingen zijn in dit artikel vervat. Daarbij wordt echter de regeling van het tijdstip, waarop de indiening moet zijn volbragt, aan het koloniaal bestuur overgelaten, vermits gewestelijke omstandigheden invloed op deze regeling moeten kunnen uitoefenen.

Art. 16 In het belang van de dienst, zoowel als in dat van de schuldeischers, is eene wettelijke bepaling der hier bedoelde verjaring noodzakelijk. *Vijf jaren volgende op het dienstjaar* schijnen allezins voldoende om ieders regten te verzekeren.

(*Wordt vervolgd.*)

's Gravenhage, 17 Maart.

Z. M. heeft den heer K. F. C. baron van Hemert tot Dingshof, bewaarder van de hypotheken en des kadasters te Arnhem, in dezelfde ambtbetrekking overgeplaatst naar Breda.

---

* Naar wij vernemen zal de algemeene collecte, ten behoeve van de noodlijdenden door den watersnood, aanstaanden Dingsdag alhier plaats hebben door de leden van den gemeenteraad.

---

* Gisteren avond heeft de heer Ira Aldridge zijne tweede voorstelling in den Koninkl. Nederd. schouwburg alhier gegeven. Hoe gansch en al verschillend zijn karakter in Shakspeare's Koopman in Venetie, was, in vergelijking met dat van Othello, zoo heeft hij, veilig mag het gezegd worden, daarin mede uitgeblonken als meester in de kunst, groot in opvatting, nuancering, veredeling van iedere rol door diep, zeer diep gevoel. Het publiek deed den hoogbegaafden tooneelkunstenaar ook nu op de ondubbelzinnigste wijze door toejuiching en terugroeping zijne tevredenheid blijken; zigtbaar daarover getroffen, sprak de heer Ira Aldridge hetzelve eenige hartelijke woorden van dank toe.

Naar men verneemt, zijn hem ook te Leijden de grootste toejuichingen ten deel gevallen. Eenige heeren studenten hebben hem, na den afloop van de voorstelling, met een prachtig Album, als dank voor het genoten kunstgenot vereerd.

---

* De op 15 dezer aan het lokaal van het Departement van Kolonien plaats gehad hebbende aanbesteding van het smelten, pletten, doorsnijden en verder tot muntplaatjes verwerken van eene hoeveelheid van ongeveer drie millioen Nederlandsche ponden Indische duiten, heeft zoo wij vernemen, het volgende resultaat opgeleverd:

De heeren Ls. Oeschger Mesdach en Co. te Parijs, hebben ingeschreven voor drie gedeelten elk van een millioen ponden, dus voor de *geheele* hoeveelheid, tegen den prijs van *f* 33 de 100 Ned. pond.

De heeren Paul van Vlissingen en Co. te Amsterdam: insgelijks voor *drie gedeelten*, dus voor de geheele hoeveelheid, tegen *f* 29.29 de 100 Ned. pond.

De heeren P. van Limburg te Rotterdam, D. A. Schretlen te Leiden en A. H. van Trenhoven te Ameide, voor een gedeelte van een millioen ponden, tegen *f* 38,49 de 100 Ned. pond.

De heeren B. W. Krepel en zoon te Klarenbeek, voor *een* gedeelte, tegen *f* 31.90 de 100 Ned. ponden.

De heeren H. de Heus en zoon te Utrecht, voor een gedeelte, tegen *f* 31.80 de 100 Ned. ponden.

De heeren L. J. Enthoven en C°. voor een gedeelte, tegen *f* 29.19 de 100 Ned. ponden.

---

* Regenten der R. K. weezen en armen van 's Gravenhage berigten aan hunne geloofs- en stadgenooten, dat de tentoonstelling der prijzen voor de loterij, ten behoeve der kleeding en ligging van hen, die in het nieuwe gesticht voor oude lieden, aan de Bleekerslaan, verpleegd worden, in eene der zalen van dat gebouw gehouden wordt, alsmede dat de gelegenheid tot bezigtiging van dat gesticht wordt verlengd tot Zondag, den 24 Maart ingesloten, terwijl de trekking zal plaats hebben op den 26 Maart.

---

* Wij verheugen ons, dat de heer W. L. van Bijleveld niet achterlijk is gebleven om ook zijne pen te leenen tot ondersteuning voor de ongelukkigen bij de jongste ramp, welke een groot deel van ons vaderland heeft getroffen. Men herinnert zich toch nog zijne dichtregelen, vervaardigd ten voordeele der nagelaten betrekkingen van de op

den 20 Januarij 1849 te Scheveningen omgekomen visschers, welke regelen toen zoo ruimschoots aan het weldadige doel, dat men daarmede beoogde, hebben beantwoord, en waarvan de opbrengst de verwachting verre heeft overtroffen. Het is te hoopen, dat ook deze poging door den heer van Bijlevelt aangewend, om het lot zijner natuurgenooten te verzachten met eene even gunstige uitkomst bekroond zal worden. Wij herhalen volgaarne het laatste couplet van dat gedicht, ten einde het allerwege weêrklank moge vinden,

Ja, geef dan, gij allen! die 't weldoen bemint,
Een gift, hoe gering ook in waarde!
Men vond u toch immer tot helpen gezind,
Waar 't smeekende oog op u staarde;
De Heer, die bij 't weldoen op 't harte slechts ziet,
Versmaadt ook den penning der weduwe niet!

---

* Ten voordeele der noodlijdenden bij den jongsten Watersnood zal bij den uitgever dezes, Maandag a. s. à 25 cents verkrijgbaar zijn een dichtstukje, getiteld: «De Koning roept» een woord tot aansporing bij de te houden algemeene collecte, door J. C. L. v. H.

Deze aansporing tot weldadigheid vinde, zoo als altoos, ook hier bij de Haagsche ingezetenen, gereeden ingang.

---

* De Minister van Binnenlandsche zaken heeft aangekondigd, dat eene kaart der telegraaflijnen in Nederland, door de zorg van het Ministerie vervaardigd en bij het topografisch bureau van het Ministerie van oorlog op steen gegraveerd en afgedrukt is. Deze kaart wordt aan de kantoren van den Rijkstelegraaf voor het algemeen verkrijgbaar gesteld.

De Minister van Finantien heeft bekend gemaakt, dat de renten betaling op het grootboek der 4 percents Nationale schuld, geschieden zal op de verschillende bureaux van het grootboek den Nationale schuld, gevestigd te Amsterdam, en wel alleenlijk over het halfjaar, verschijnende 1 April 1855, van Maandag den 2 tot en met Vrijdag 13 dier maand, en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, op alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), van Maandag, den 16 April 1855 tot en met 15 Augustus 1855. Tevens wordt, overeenkomstig art. 19 van het Koninklijk besluit dd. 18 Mei 1818 (*Stbl.* no 24), voor de *tiende* of *laatste* maal opgeroepen, de nog niet opgekomen regthebbenden op de renten over het halfjaar, verschenen geweest op 1 October 1850.

Blijkens eene van Z. M. consul te Cardiff ontvangen opgave, is die haven gedurende het afgeloopen jaar door 68 schepen onder Nederlandsche vlag bezocht geworden.

Volgens een van Zr. Ms. consul te Grangemouth ontvangen berigt, zijn er gedurende het jaar 1854 in die haven 37 schepen onder Nederlandsche vlag aangekomen. Voorts werden nog te Grangemouth in 1854 ingeklaard 65 vreemde schepen, komende uit Nederland; en uitgeklaard 72 vreemde schepen, naar dat rijk bestemd.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul van 23 Februarij jl. te Pernau hebben slechts in het begin van 1854 eenige handels-operatien aldaar plaats gevonden en werden toen aangekocht, hoofdzakelijk voor Hollandsche rekening, rogge voor 7 Z. R. per tschetw. en gerst voor 5½ Z. R. per tschetw., vlas voor 23 r. O. D., 26 r. D. 29 r. H. D., 32 r. R. 35 r. G. en 38 r. M., voor Engelsche rekening, en slag-lijnzaad voor 7 Z. R. per tschetw. voor Deensche rekening.

In Februarij hielden alle aankoopen in Russische producten op, en ten gevolge der langdurige vorst konden eerst in het laatst van April de naar Pernau bestemde schepen aldaar binnen komen.

Eerst in het laatste gedeelte van 1854 en in den aanvang van dit jaar geschiedden verzendingen te land over Riga naar Memel, van den voorraad vlas, vlasheede en lijnzaad te Pernau voorhanden, en alzoo werden tot op ultimo December verzonden 36,120 pud vlas, 185 p. vlasheede en 3600 ton lijnzaad.

Naar het buitenland werden verzonden 13501 tschetw. rogge, 5600 tschetw. gerst, 2390 pud hennep en 24,282 pud vlas, waarvan naar Nederland 13,501 tschetw. rogge, 5601 tschetw. gerst en 2390 pud hennep, naar Engeland 15,682 pud vlas, en naar Portugal 8600 pud vlas.

De gezamenlijke uitvoer beliep eene waarde van Z. R. 197,579.71 kop., die naar Russische havens 26,685 Z. R. 51 kop.

Van buiten 's lands werden ingevoerd verschillende voorwerpen ter waarde van 1170 Z. R. 49 kop. en uit Russische havens voor 1349 Z. R.

In 1854 kwamen te Pernau aan:

van buiten 's lands 18, uit Russische haven 2, te zamen 20 schepen; benevens 9 kustvaarders, en vertrokken naar buiten 's lands 20, naar Russische havens 4, te zamen 24 schepen, benevens 9 kustvaarders.

Van de binnengekomen schepen waren 14 onder Nederlandsche, 3 onder Hannoversche, 1 onder Russische, 1 onder Zweedsche, 1 onder Deensche vlag.

In de maand Februarij waren te Pernau nog aanzienlijke hoeveelheden rogge en gerst, voor Nederlandsche rekening, en vlas voor Britsche rekening, opgeslagen.

Uit Arensburg vertrokken in 1854 naar buiten 's lands 3 schepen onder Nederlandsche vlag, alle naar de Maas met rogge. Voorts 6 schepen onder Zweedsche, 1 schip onder Russische en 1 onder Hamburger vlag.

De waarde van den uitvoer beliep naar buiten 's lands 34,678 Z. R., naar Russische havens 4604 Z. R. 20 kop.

Die van den invoer, met inbegrip der tollen, 18,774 Z. R. 16 kop.

De gezamenlijke uitvoer van Arensburg bedroeg naar buiten 's lands 1027½ tschetw. tarwe en 3985½ tschetw rogge; naar Russische havens 62 tschetw. tarwe, 502½ tschetw. rogge, 330 tschetw. gerst en 52 tschetw. haver.

Blijkens eene van Z. M. consul-generaal te ALEXANDRIE (Egypte) ontvangene opgave, zijn aldaar gedurende 1854 aangekomen 1804 zeilschepen, waarvan 1182 beladen en 622 in ballast.

Van deze vaartuigen kwamen 352 onder Engelsche, 192 onder Oostenrijksche, 1 onder Amerikaansche, 2 onder Belgische, 7 onder Deensche, 89 onder Egyptische, 5 onder Spaansche, 103 onder Fransche, 78 onder Grieksche, 161 onder Grieksch-Turksche, 3 onder Nederlandsche, 1 onder Hannoversche, 4 onder Hamburgsche, 25 onder Ionische, 8 onder Jerusalemsche, 2 onder Mecklenburgsche, 5 onder Marokkaansche, 9 onder Napolitaansche, 44 onder Noorweegsche, 12 onder Pruissische 3 onder Romeinsche, 18 onder Zweedsche, 51 onder Sardinische, 31 onder Samische, 35 onder Toskaansche, 14 onder Wallachische en 549 onder Tursche vlag. Bovendien kwamen er nog 201 stoomvaartuigen te Alexandrie aan.

De geheele invoer bedroeg eene waarde van 190,585,847 piasters; waarin deelden: Engeland voor 72,843,793; Oostenrijk voor 21,474,135, Frankrijk voor 14,634,743; Toscana voor 8,958,358; Griekenland voor 2,361,099; Belgie voor 720,301; Spanje voor 106,370; Turkije voor 36.181,770; Syrie voor 22,410,607; de Ionische eilanden voor 208,104; Barbarije voor 10,686,572 piasters.

Uit Alexandrie vertrokken 1717 schepen, waarvan 1435 beladen en 282 in ballast. Van deze schepen waren er 342 onder Engelsche, 180 onder Oostenrijksche, 1 onder Amerikaansche, 4 onder Belgische, 7 onder Deensche, 78 onder Egyptische, 6 onder Spaansche, 102 onder Fransche, 71 onder Grieksche, 150 onder Grieksch-Turksche, 3 onder Nederlandsche, 1 onder Hannoversche, 4 onder Hamburgsche, 25 onder Ionische, 7 onder Jerusalemsche, 1 onder Meckenburgsche, 5 onder Marokkaansche, 6 onder Napolitaansche, 45 onder Noorweegsche, 11 onder Pruissische, 3 onder Romeinsche, 21 onder Zweedsche, 42 onder Sardinische, 31 onder Samische, 33 onder Toscaansche, 8 onder Wallachische en 530 onder Tursche, vlag. Voorts vertrokken nog van Alexandrie 200 stoomvaartuigen. De geheele uitvoer beliep 302,821,976 piasters; waarin deelden: Engeland voor 151,774,475; Oostenrijk voor 43,399,337; Frankrijk voor 32.358,632; Toscana voor 30,072,986; Griekenland voor 1,846,688; Belgie voor 351,615; Nederland voor 221,200; Spanje voor 822,904; Napels voor 60,990; Sardinie voor 2.590,230; Turkije voor 29,038,157; Syrie voor 5,152,864; de Ionische eilanden voor 2,413,592, Barbarije voor 2,718,206 piasters.

Men verneemt, dat Mgr. de aartsbisschop van Utrecht zijne onderhoorige geestelijkheid heeft voorgeschreven, om morgen de algemeene collecte langs de huizen der ingezetenen, ten behoeve der ongelukkigen, welke door de vreeselijke rampen dezer dagen zijn getroffen, aan te kondigen met gepaste opwekking tot de beoefening van eene ruime milddadigheid. (*Tijd.*)

Gisteren is in de Grieksche kapel te Amsterdam eene plegtige lijkdienst gevierd voor wijlen Z. M. Nicolaas I, Keizer aller Russen.

Volgens eene telegrafische depêche uit Triëst van gisteren, is de Indische mail aldaar aangekomen, zonder brieven en dagbladen uit Batavia.

Dezer dagen is de begrooting voor het departement van marine voor het tweede halfjaar 1855 in den ministerraad gebragt. Naar wij vernemen, berust die begrooting op dezelfde grondslagen als die voor het eerste halfjaar. Het «stelsel» heeft op dit budget althans nog geen invloed. (*Arnh. Ct.*)

Bij de algemeene commissie te Amsterdam is, ten behoeve van den watersnood, reeds aan gelden ingekomen de som van *f* 50.000.

Te Vlaardingen is gisteren van de werf Dammes-Erve van de heeren S. van Gijn en Zn., met goed gevolg van stapel gelaten het barkschip *Zwerver*, groot 380 lasten, voor rekening eener reederij, onder directie van den heer P. v. d. Arend, te Rotterdam, zullende gevoerd worden door kapt. D. A. Koekeles. Daarna is de kiel gelegd voor een barkschip van gelijk charter, mede onder dezelfde directie.

Aan de *Delftsche Courant*, is het volgende uit Brielle geschreven: Was er voor een geruimen tijd sprake, dat door Engelsche ondernemers aan het Nederlandsche Gouvernement zou zijn aangeboden, om de rivier van af het Steenenbaken langs deze naar Rotterdam kunstmatig zóó te veranderen en te verbeteren, dat de grootste schepen alhier zonder een bezwaar zouden kunnen binnenkomen; thans wil men weten, dat er gegronde hoop bestaat om zulks verwezenlijkt te zullen zien, dat in waarheid die grijze stad, zoo beroemd in de geschiedenis, uit haren kwijnenden staat niet weinig zou opbeuren en doen herleven, daar het binnenvallen der schepen in de Maas altijd te verkiezen zou zijn boven het Voornsche kanaal, zoo met betrekking tot den meerderen spoed als de mindere kosten in het belang van handel en scheepvaart.

± **Gramsbergen**, 14 Maart. De oorzaak van reeds zoo menige plaats gehad hebbende verdeeldheid en twist onder de ingezetenen alhier, smeult hoe langer hoe meer als een aanwakkerend vuur onder de asch. Partijen stellen zich met meer kracht dan ooit tegenover elkander en verschillen te veel in stelsel omtrent de verdeeling der marke, welke circa 1080 bunders groot is, dan dat men op eene minnelijke schikking — hoe geraden die ook allezins zij zou — zoude durven hopen; van den eenen kant, a het hoofd waarvan J. E. Smit staat, als door de groo meerderheid daartoe gevolmagtigd, wil men enkel de bur gers bedeelen — die dan ook respectievelijk 8 bunde verkrijgen en gelijkelijk zouden deelen met den heer Löhn uit Rotterdam die hier uitgebreide eigendommen bezit en dien heer niet als markenregter erkennen, voor e alleer hij zijn regt daartoe bewijst en aan zijne verpligtin voldoet o. a. het betalen van circa *f* 1300. De andere partij welke, door den burgemeester gedirigeerd, wil *elk inge zeten* bedeelen — dat zou per huis p. m. 3⅓ b. bedragen en den heer Löhnis als markenregter erkennen. Sommige ingezetenen verwarren zich en teekenen voor beide par tijen. De vergaderingen hierover zijn, zoo als zich laa denken, dikwijls zeer onstuimig en heeft laatstgemeld partij zelfs aan G. Koenderink en W. Brink, twee gegoed ingezetenen alhier, inwijding geweigerd, naar men ve meent, omdat zij den heer Löhnis niet als markenregte willen erkennen. Het is te wenschen, dat het spreekwoord «bezint eer gij begint» hier als nog in toepassing wor gebragt, opdat Gramsbergen's schoonste de bezitting ni voor altijd verloren ga!

Per Telegraaf.

Londen, 16 Maart. In de zitting van het Hoogerhu op gisteren avond, antwoordde lord Panmure, minist van oorlog, op eene interpellatie van lord Grey, dat regering dezer dagen de bevordering bij het leger gema kelijker gemaakt heeft. In het Lagerhuis heeft sir R. P medegedeeld, dat de troepen in het kamp bij Aldersh zullen worden geoefend. De kanselier van de schatkist g kennis, dat hij met betrekking tot het zegel der dagb den nieuwe maatregelen zal voorstellen, verschillende v die, welke door den heer Gladstone waren ontworpe Eene motie van den heer Duncombe, strekkende overlegging der briefwisseling tusschen lord Raglan en de hertog van New-Castle werd verworpen.

Frankfort, 17 Maart. In de laatste zitting der bond vergadering, heeft de Pruissische gezant verklaard, d zijne regering niet denkt aan eene wapening der vesting Luxemburg en Meints. Ook wordt niet geëischt dat he Oostenrijksche contingent op het bondsgebied blijft.

Weenen, 16 Maart. De conferentien zijn geopen met eene aanspraak van graaf Buol, die vredelievend luid

De generaal Degenfeld is tot minister van oorlog b noemd.

Volgens tijdingen uit Konstantinopel ligt lord Redcli op sterven.

Madrid, 16 Maart. Het is waarschijnlijk dat het voo stel van den heer Olozago, dat de Senaat bij verkiezingen zamengesteld worden, heden zal worden aangenomen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 17 Maart 1855.

Nederland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	62
Dito Certificat. .	3	$73\frac{6}{8}$
Dito Dito . .	4	$91\frac{1}{4}$
O. I. Leening. .	4	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$	
Belgie.		
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$	
D° *Rothschild* .	$2\frac{1}{2}$	50
Frankrijk.		
Obligatiën . . .	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	$18\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{3}{16}$
Dito Buitenl. .	3	
D° Binnenl.^{e}/m.	3	$31\frac{11}{16}$ $\frac{3}{4}$
Bew. Sp. Com.		$4\frac{3}{4}$ ($\frac{11}{16}$
Amort. Schuld.		
Portugal.		
Londen nieuwe.	3	$88\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$
Dito uitgest . .	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	$101\frac{3}{8}$
Dito 1828/1829	5	
Cert. 1831/1838	5	$88\frac{1}{8}$
Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	$88\frac{3}{8}$
Dito *Hope* . . .	4	$75\frac{3}{4}$
Dito *Stieglitz* .	5	$74\frac{3}{4}$
Dito dito 5e Ser.	4	
Dito 1854 . . .	5	
Inschr. Assig. .	6	
Certific. dito. .	6	60
Polen.		
Obligatiën . . .	4	
Oostenrijk.		
Metalliek . . .	5	$62\frac{13}{16}$
Dito bet. Amst.	5	$74\frac{1}{8}$
Dito Nation. .	5	$66\frac{1}{16}$
Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	32 $\frac{1}{8}$
Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	32 $\frac{1}{8}$

Braz. bij Roth. te Lond. 1843. 5 pct. 98.

Met uitzondering van Binnenl. fondsen welke tot bijna ge onveranderde prijzen verhandeld werden verkeerde de m heden in eene algemeen ongunstige stemming met verkoo in Spaansche en Oostenrijksche fondsen.

FRANKFORT, Vrijdag 16 Maart. Metall. 5 pct. Spanje 1 pct. $18\frac{5}{8}$; dito binn. 3 pct. $31\frac{3}{4}$.

LONDEN, Vrijdag 16 Maart. Consols op t. $93\frac{5}{8}$, N. Mexic. 3 pct. $20\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; Venezuela 23; dito Uit Sardinie 5 pct. $86\frac{1}{2}$; Spanje 1 pct. $18\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; dito buit. $36\frac{3}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 90; dito 5 pct. 100, 100

PARIJS, Vrijdag 16 Maart. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 94.50; pct. 70.20; dito Slot 69.70; Sp. binn. 3 pct. $31\frac{1}{2}$; pct. $18\frac{1}{4}$.

WEENEN, Vrijdag 16 Maart. N. Metall. $82\frac{3}{8}$; Nat $86\frac{1}{4}$; Bankactien 1012; Lombarden 102; Loten 1854 Zilver $26\frac{1}{2}$; Wissel op Londen 12.13; dito op Parijs

MADRID, Vrijdag 16 Maart. Sp. 3 pct. 33; pct. 18.95.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenha